

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2020 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2020 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2020. – 280 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – д.е.н., доц.

Література

1. Хвостенко О. А. Використання системного підходу у визначенні складових та факторів конкурентного середовища / Хвостенко О. А. // Електронний журнал Інституту економіки та менеджменту Національний авіаційний університет. Режим доступу до журналу: http://www.nbuiv.gov.ua/e-journals/PSPE/2009_1/
2. Каличева Н.Є. Аналіз напрямків забезпечення конкуренто- спроможності залізничного транспорту / Н.Є. Каличева// Вісник економіки транспорту і промисловості: збір наук. праць – Хар- ків, УкрДАЗТ. – 2009. – No 28. – С. 90-92.
3. Каличева Н.Є. Визначення шляхів забезпечення конкуренто-спроможності залізничного транспорту України / Н.Є. Каличева // Вісник економіки транспорту і промисловості: збірник наукових праць. – Харків, УкрДАЗТ. – 2010. – Вип. 29. – С. 217-220.
4. Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства : реф. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.referatcentral.org.ua/marketing_load.php?id=632](http://www.referatcentral.org.ua/marketing_load.php?id=632)

РОЛЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ

Руммо В.В., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій

В сучасних умовах, діяльність бізнесу являє багатогранну систему, де взаємодіють різні складові. В першу чергу, це - матеріальні, інтелектуальні, інноваційні елементи, а також, людський фактор. Їх комплексне використання забезпечує необхідні умови для економічної безпеки - це стійке функціонування підприємства, його науково-технічний і соціальний розвиток, здатність протистояти різним загрозам і ризикам. Важливе значення в системі економічної безпеки відіграє надійність персоналу підприємства. Саме люди безпосередньо впливають на всі фактори життєдіяльності бізнесу, вони грають ключову роль в підвищенні конкурентоспроможності організації.

Суть надійності персоналу полягає в діях співробітників, при яких відбувається успішне функціонування підприємства, його здатність успішно боротися з внутрішніми і зовнішніми впливами і погрозами. Надійність персоналу органічно поєднує в собі економічну теорію, економіку праці, політологію, соціологію, теорію управління персоналом [2].

Багато вчених вважають, що надійність персоналу є найбільш слабкою ланкою в загальній системі економічної безпеки. Однак важливість цього напрямку змушує більш серйозно вивчати і удосконалювати управління персоналом [4].

Джерелами, які безпосередньо впливають на економічну безпеку підприємства з боку персоналу є:

1. Неправильні рішення і дії керівництва

2. Незаконне втручання у діяльність організації з боку держави через контролюючі органи

3. Вплив конкурентів

4. Неефективність рішень через недбалість і непрофесійності, персоналу

Надійність персоналу являє собою:

- Комплекс безпеки і охорони праці, фізичної безпеки співробітників і членів їх сімей.

- Фінансової безпеки, як відповідність матеріальної забезпеченості працюючих виходячи з кваліфікації, якості та складності виконуваної роботи.

- Кар'єрної безпеки, що забезпечує посадова просування найбільш кваліфікованих працівників.

- Технологічної безпеки, що забезпечує використання сучасних технологій, передового досвіду, а також створення безпечних робочих місць.

- Страхової безпеки, що забезпечує соціальний захист і якісне медичне обслуговування співробітників фірми.

- Психолого-комунікаційної безпеки, яка передбачає створення сприятливого мікроклімату, позитивного ставлення до підприємства і співробітників, обліку їх інтересів і побажань по вертикалі і горизонталі, доброзичливого і шанобливого стилю спілкування між керівниками і підлеглими.

- Естетичної безпеки, зорієнтованої на мотивації задоволення людей своєю роботою, поліпшення авторитету кожного співробітника за допомогою проведення загальноосвітніх конференцій, семінарів, громадських дискусій [3].

Все, перераховані види безпеки не можуть, ефективно діяти окремо. Вони пов'язані комплексно різними зв'язками і впливами.

Необхідність ефективного застосування кадрового потенціалу передбачає створення сучасної, висококваліфікованої служби роботи з кадрами. Вона повинна комплектуватися фахівцями з підбору та тестування прийнятих на роботу, соціологів, психологів та інших сучасних фахівців. Сюди, також повинні входити співробітники внутрішньої безпеки підприємства, які мають досвід роботи з людьми [9].

Керівники всіх рівнів повинні особливо входити в постійне поле зору фахівців кадрової безпеки.

Категорія «надійність персоналу», її напрямки забезпечення та складові потребують подальшого вивчення та вдосконалення. Розглянуті, тут класифікаційні категорії не можуть вважатися достатньо повними і досконалими. Вважаю корисним визначити вплив кожної з них на економічну безпеку підприємства в цілому. Не менш цікавим видається аналіз взаємозв'язків між надійності персоналу і іншими видами економічної безпеки підприємств.

Надійність персоналу значно впливає на економічне функціонування підприємств всіх галузей. Дана категорія вимагає продовження досліджень для вчених і фахівців.

Література

1. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання : монографія / О.А. Кириченко та ін. ; за заг. ред. О.А. Кириченко. Київ : Університет «КРОК», 2008. 403 с.

2. Лашенко О.Ю. Кадрова безпека як підсистема в системі економічної безпеки підприємства. Problems of a systemic approach to the economy enterprises. 2007. Vol. 3. № 3. Р. 25–29. URL: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/pspe/2007-3/laschenko_307.htm (дата звернення: 16.01.2020).

3. Мехеда Н.Г., Маренич А.І. Соціально-мотиваційні складові кадрової безпеки. Фінансовий простір. 2012. № 2(6). С. 38–45.

Кибанов А.Я. Управление персоналом организации. Москва : ИНФРА-М, 2002. 638 с.

4. Чумарин И. Работа с персоналом в контексте общей безопасности компании. Менеджмент по персоналу. 2005. № 1. С. 34–40.

Логінова Н.І. Місце кадрової безпеки в економічній безпеці підприємства. Коммунальное хозяйство городов. 2009. № 87. С. 371–376.

5. Васильчак С.В., Мацюняк І.Р. Кадрова безпека підприємства – основа економічного розвитку. Науковий вісник НЛТУ України. 2009. № 7. С. 23–26.

6. Герасименко О.М. Моделювання системи забезпечення кадрової безпеки суб'єкта господарювання. Економіка та управління підприємствами. Актуальні проблеми економіки. 2012. № 2(128). С.118 –124.

7. Козаченко А.В., Пономарев В.П., Ляшенко О.М. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизмы обеспечения : монография. Киев, 2003. 280 с.

8. Томаневич Л.М. Кадрова безпека підприємства як об'єкт теоретичного дослідження. Збірник наукових праць Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія «Економічні науки». 2009. № 1. С. 1–8.

9. Чередниченко Н.В. Кадрова безпека як складова частина економічної безпеки підприємства. Управління фінансово-економічною безпекою : матеріали наук.-практ. конф., м. Суми, 28 серпня 2009 р. Суми, 2009. С. 51–53.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНАКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СОЦІАЛЬНИХ СИСТЕМ

**Работін Ю.А., заслужений журналіст України, к.е.н., ст. викладач каф. ЕТтаФЕБ Неустроєв
Ю.Г., к.е.н., доцент каф. ЕТтаФЕБ
Сіпаренко Р.О.**

Одеська національна академія харчових технологій

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) на сьогодні є центральною ланкою розвитку суспільства.

17	КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТОМ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ	42
	Савченко Т.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
18	ПЛАНУВАННЯ ДІЛОВОГО РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МЕРЕЖІ	46
	Бровкіна Ю.О., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
19	УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ РЕГІОНУ	48
	Басюркіна Н.Й., д.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
20	СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТУ	51
	Лашутіна В.О., НУ «Одеська морська академія», м. Одеса	
21	РОЛЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ	54
	Руммо В.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
22	ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНАКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА СОЦІАЛЬНИХ СИСТЕМ	56
	Работін Ю.А., к.е.н., ст. викладач, Неустроєв Ю.Г., к.е.н., доцент, Сіпаренко Р.О., ОНАХТ, м. Одеса	
23	ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	60
	д.е.н., проф., голов. н.с. Андрєєва Н.М., к.е.н., н.с. Тютюнник Г.О. Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеса	
24	ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В АСПЕКТІ СКОРОЧЕННЯ ВІДТОКУ КАПІТАЛУ	64
	Лайко О.І., д.е.н., с.н.с., Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеса	
25	МІСЦЕВІ ПОДАТКИ ЯК РЕГУЛЯТОРИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ	67
	Талпа В.П., Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеса	
26	ВПЛИВ ФАКТОРІВ НА УПРАВЛІННЯ ХАРЧОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	70
	Немченко Г.В., аспірант, асистент, ОНАХТ, м. Одеса	
27	БЕЗПЕКА СОЦІАЛЬНИХ СИСТЕМ ТА СОЦІАЛЬНО - ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА	71
	Рогатіна Л.П., д.е.н., доцент, Неустроєв Ю.Г., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
28	ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	74
	Андрющенко Є.Г., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса	
29	РОЛЬ ПОЗИКОВИХ КОШТІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	76
	Суханова К.Є., студентка, ОНАХТ, м. Одеса	
30	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНДИКАТОРНОГО ПІДХОДУ ОЦІНКИ РІВНЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	82
	Згадова Н.С., к.е.н., доцент, ОНАХТ, Кравченко Ю.І., магістрант, ОДАУ, м. Одеса	
31	УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	86
	Криницька О.О., к.е.н., доцент, Ткачук Т.І., к.е.н., доцент, Павленко А.М., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
32	ТОРГОВІ МАРКИ ТА СПОРТИВНИЙ БРЕНДИНГ	87
	Дружкова І.С., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
33	РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ НАПОЇВ ЗБАГАЧЕНИХ ОБЛПІХОВИМ ЕКСТРАКТОМ	91
	Тележенко Л.М., д.т.н., професор, Самочернова Є.О., магістрант, Чебан М.М. аспірантка, ОНАХТ, м. Одеса	